UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyanthea, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Vehementia

urn:nbn:de:hbz:466:1-97211

Visual Library

nthia, neq; aurea meliorem tibi cibum faciunt, neq; Samia peiorem, neq; omnino de qualitate rerum, ſed ex morbo animi hæc veſtra cupiditas orta eſt, ſeu ipſa potius moribus eſt animi, cui vt conſulens conualeſcas pro inutilium tot vaſorum curis vnam arripe vtilem ac ſalubrem, vt ſcias ipſe tuum vas in ſanctificatione & honore (ſicut ſcriptum eſt) non in paſſione deſiderii poſſidere.

Vehementia.

¶ DEFINITIO: ET ETYMOLOG.

VEhementia, Græce σφοδρότης, ητος, ἡ & σφοδρὸς, ὁ, vehemens, & σφόδρα, vehementer dicitur. Hebr. *Chezek, Chozek, chazkah*, à verbo *Chazak*, præualuit, fortis fuit, obfirmatus eſt. Cognationem habet cum *Achaz*, firmiter apprehendit, valide tenuit. Hinc ἰσχύω, valeo, fortis ſum. Nonnulli vehementiam ad affectum, fortitudinem ad affectum & corporis robur referunt. Eſt autem vehementia quædam acritudo, dicta à vi & impetu mentis, *ſecund. Gellium.*

¶ Sententiae Philos.

Vehementia, ac furor haud vitioſi duntaxat amoris, verum cuiuſcunq; amoris intenſi atq; efficacis, vel honeſtus, vel turpis is eſſe dicatur, proprietas quædam exiſtit. *Leo. Heb. de am. dialo.*

¶ Adagia.

Oeſtro percitus. Οἴστρῳ παραπλήξ τις.

Ingenti animi cupiditate commotus ac velut attonitus. Suidas.

Er hat Hummeln im Kopff.

Pyrrhichen oculis præ ſe ferre. Πυῤῥίχην βλέπειν.

Id eſt: Tumultum ac bellum præ ſe ferre.

Πυῤῥιχίζειν.

Si quis tumultuantem & ira exardeſcentem dicat πυῤῥιχίζειν, non carebit prouerbii ſpecie.

Martem tueri.

Simili tropo dicitur apud Ariſtophanem, ἀρηβλέπειν, pro torue tueri.

Velocitas.

¶ DEFINITIO: ET ETYMOLOG.

VElocitas, Græce ταχύτης, ητος, ἡ, & ταχὺς, ἰος, ὁ, velox dicitur, cuius comparatiuum velocius. Velocitas Hebr. *Meherah, Mahir*, velox, à verbo *Mahar*, Accelerauit, feſtinauit, inſtar aquæ fluentis de monte arduo, & præcipiti. Eſt autem velocius quod in æquali tempore maius ſpatium pertranſit, vel in minori maius vel in minori æquale *ſecund. Ariſt. lib 6 Polit.*

Velocitas eſt qua expediti ſunt animi ad celeriter aliquid obeundum matureq; tranſigendum: quæ laus habetur propter animi multarum rerum breui tempore perceptionem: nam corporis Celeritas fere dicitur, vt Quinctus Curtius oſtendit. Velocitati contrarium, tarditas. Græcis βραδύτης.

¶ Philosophicæ Sententiæ.

Velocitas & tarditas non diuidunt motum, vt differentiæ eſſentiales *Auer. in 5. phyſ. tex.* 43.

Velocitas procedit in motu in infinitum, vt diuiſibilitas procedit in continuo in infinitum. *Idem in 7. phyſ. tex.* 15.

Velocitatis diuerſæ quod eſt, in tribus modis inuenitur, aut creſcit, aut minuitur, aut eſt vtroque modo. *Auer. in 3. phyſic. cap. 2. text.* 61.

Velocitas dicitur æquiuoce de motu circulari, & recto. *Idem in 7. metaph. t.* 24.

Velocitas propria vnicuiq; motui ſequitur exceſſum motoris ſuper potentiam moti. *idem ibid. t.* 35.

Velocitas & tarditas non ſunt, niſi ſecundum proportionem potentiæ motoris ad potentiam moti: quanto igitur fuerit maior proportio, tanto magis erit motus velocior: quanto proportio minor, tanto motus erit tardior. *Idem in 2. de cælo, tex.* 36.

Velocius aliquando motum eſſe, aliquando tardius ab eodem motore accidit neceſſario, propter diuerſitatem illius portionis, quæ eſt inter rem motam, & motorem: & diuerſitas proportionis accidit, aut propter tranſmutationem contingentem motori, ſiue debilitatem, ſiue vigorem, aut propter tranſmutationem contingentem moto, aut propter vtrunq;. *Auer. in 2. de cæl. t.* 36.

Velocitas in rectum non inuenitur in ſphæra, nec in pyramide, niſi per accidens. *Idem in 3. de cæl. t.* 70.

Velocitas motus eſt ex potentia motoris ex augmento ſuper potentiam moti. A*uer. in 3. de cæl. t.* 27.

Velocitas motus eſt ex victoria mouentis ſuper mobile. *D. Th. in 7. phyſ. lect. 9. tex.* 35.

Velocitas motus minuit tempus, & auget longitudinem ſpa[…] *dem ibid.*

Velocitate inæquali quæ mouentur, quod velocius eſt, in æ[…] tempore per maius ſpatium mouetur. *Procl. elemen. Phyſ[…] pon.* 8.

Velocitatis inæqualis quæ ſunt ſi moueantur quædam te[…] ſumantur, maius tardioris, minus velocioris, in quibus quod v[…] us eſt maius ſpatium mouebitur, tardius autem ſpatium mi[…] *dem ibid prop.* 7.

Velocitate inæquali quæ mouentur, velocius in minori te[…] tranſit ſpatium æquale *ibid prop.* 11.

Velociore dato in ſeſqui altera ratione ad tardius demo[…] quod lineæ indiuiſibiles non ſunt *ibid prop.* 14.

Velocia habent rationem mutuam eandem quam haben[…] per quæ mota mouentur. *ibid.*

Velocitate inæquali quæ mouentur, potentia inæqua[…] ſpondent motuum temporibus. *ibid prop.* 9.

De velocitate corporis. Dial. VI.
Francisci Petrarchæ.

Gavd.

Sed pernicitas multa eſt. R. Refert quonam curſus inte[…] multos ſua velocitas in exitium tulit. G. Pernicitas mi[…] Currite mortales vt libet, cœli velocitas vos præcurrit, & a[…] & ad mortem applicat. Illud vobis curſum e[…]ipiet, mo[…] Pernicitas ſumma eſt. R. Eo tendit, vbi deſinat. G. P[…] inaudita eſt. R. Illo properat vbi tarditas multa erit. G. […] tas infinita eſt. R. Sit quantalibet, vbi ſe exerceat non hab[…] quidem puncti vicem terra omnis obtinuit. G. P[…] mabilis eſt. R. Hæc ingenii laus eſt, cui maria, & c[…] nitas, & naturæ ſpacia receſſuſq; & arcana rerum omn[…] Corpus puncti momentiq; ambitu circumſcriptum, quo […] citas latura, atq; vbi depoſitura eſt? Nonne enim vt la[…] hoc ſpatium, ſeu temporum, ſeu locorum, nihilominus quo[…] flexerit ad ſepulchrum currit? Illæ ſaltem anguſtiæ ſine […] ſtrologicis coniecturis, aut geometricis demonſtratio[…] ſunt. Ita eo curritur, vbi perfecte non curritur. G. Incred[…] modo pernicitas eſt. R. Cum omnes homines exceſſeris, […] lum non æquabis. G. Pernicitas ſtupenda eſt. R. Hæc pl[…] deritibus, & præruptis locis comitata plano calle deſtitu[…] per propugnacula turrium, per antennas nauium, per […] montium innocue volitantes poſt leui pedis offendiculo […] blica prolapſos extinctoſq; nouit ætas noſtra. Auceps e[…] naturam inſueta, grauium corporum hæc leuitas, volu[…] minem non diu factura. Nam etſi inoffenſa proceſſerit, […] cito deſinet, breue robur hominis, breuiorq; pernicitas. G. […] nunc agilis ſum. R. Et aſellus agilis iuuenta, & ſenio p[…] Spacio leuitas ingraueſcet. Prima ætas ſtimulos habet, […] ma, quicquid es eris diu, & ſi eſſe cupis, cura vt ſis bonus. […] virtus ſola non metuit.

Venatio, Venator.

¶ DEFINITIO: ET ETYMOLOG[…]

VEnator, Græce ἀγρευτὴς, θηρευτὴς, κυνηγέτης, Qui fera[…] perſequitur. Sæpe metaphorice eſt indagator, […] tio Hebr. *Tſaiidh*, à verbo *Tſodh*, venatus eſt, quæ[…] indagauit, inſidiatus eſt feris. Venator autem nomina[…] rete, *Matſudhi*, venabulum, *Matſodh*, & rete pro p[…] *ſodhah.*

¶ Biblici Loci.

Venator Eſau, *Gen. 25. v.* 21. Venator robuſtus Nemrod […] *verſ.* 9.

¶ Sententiae Poeticae.

Hor. l. 1. Carm. Ode 1.

Manet ſub Ioue frigido
Venator teneræ coniugis immemor,
Seu viſa eſt canibus cerua fidelibus,
Seu rupit teretes Marſus aper plagas.

Clau. lib. 3.

Venator deſeſſa thoro quum membra reponit:
Mens tamen ad ſyluas & ſua luſtra redit.

Ouid lib. 1. de remed. amor.

Vel tu venandi ſtudium cole. Sæpe receſſit
Turpiter à Phœbi victa ſorore Venus.

¶ Sententiae Philosophicae.

Venationem violentam decernimus, latrocinium, pla[…] rannidem, & omnem bellicam violentiam, *Plato in Soph[…]*

Venationis pedeſtris duæ ſunt partes: altera animalium […] torum, altera agreſtium, *Idem ibid.*

Venatoria ars nulla ſe extendit amplius, niſi venetur & […] *Euthydem.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN